

2015-2

Дастлабки тергов ҳаракатлари тўлиқ ўтказилмаган иш бўйича чиқарилган суд қарорлари бекор қилиниб, жиноят иши қўшимча тергов юритиш учун қайтарилди.

Жиноят ишлари бўйича Бухоро вилоят суди апелляция инстанциясининг 2014 йил 30 январдаги ажрими билан ўзгаришсиз қолдирилган, жиноят ишлари бўйича Когон шаҳар судининг 2013 йил 19 декабрдаги ажримига кўра, Р.га нисбатан Жиноят кодекси 228-моддаси 1-қисми, 228-моддаси 3-қисми билан юритилган жиноят иши 2013 йил 12 декабрдаги амнистия актига асосан тугатилган.

Суднинг ажримига кўра, дастлабки тергов органи томонидан Р. 2013 йил август ойининг охирларида келгусида фойдаланиш мақсадида, ўзига тегишли бўлган "Дамас" русумли автомашинага ўрнатилган газ баллонининг сифатини белгилаб берувчи, 2010 йил 2 август куни рўйхатга олинган UZ SMT 01.047.1355998 рақамли сертификатга қасдан сохта ёзувлар киритиб, қалбакилаштириб, мазкур ҳужжатнинг қалбаки эканлигини била туриб, ундан фойдаланиб келганликда айбланган.

Жиноят процессуал кодексининг 22-моддасида терговчи, прокурор ва суд иш бўйича исботланиши лозим бўлган барча ҳолатларни синчковлик билан, ҳар томонлама, тўла ва холисона текшириб чиқиши лозимлиги белгилаб қўйилган.

Бироқ дастлабки тергов органи қайд этилган қонун талабларига риоя этмаган.

Р. дастлабки терговда, 2012 йил 1 май куни "Дамас" русумли автомашинасига "Ахмедов А" фирмасига тегишли махсус устахонада газ балони ва ускуналарни ўрнатгани, фирма томонидан берилган газ балони сертификати, тўловнома, далолатнома ва бошқа ҳужжатларни вилоят ИИБ ЙҚХБ РИБ қабулхонасига топширгани, ЙҚХБ ходимлари автомашинасини кўриқдан ўтказиб, автомашина сиқилган газга қайта жиҳозланганини расмийлаштириб, техпаспортига муҳр босиб беришгани, 2013 йил августда газ қуйиш шохобчаларида автомашиналарга ўрнатилган газ балонлари

синовдан ўтганлиги ҳақидаги далолатнома ва сертификатини сўраш бошлангани, бироқ у сертификатни ЙҲХБ РИБга топширгани, шу сабабли "Аҳмедов А" фирмасига бориб, қабулхонадаги стол устида турган бланка шаклидаги тўлдирилмаган 1244731 рақамли 65 литр ҳажмга эга Корея давлатида ишлаб чиқарилган газ балони учун тайёрланган сертификатни олиб, ундаги тўрт бурчак штамп ичига автомашинасига ўрнатилган газ балоннинг 3629 рақамини ёзиб, яроқлилиқ муддати 2010 йилдан 2025 йилгача бўлганлиги боис 2010-2025 ёзувларини киритиб, штампни қуйи қисмига имзо қўйиб, олиб кетгани ҳақида кўрсатма берган.

Жиноят иши ҳужжатларидан кўринишича, Р.га тегишли "Дамас" русумли автомашинага 2012 йил 30 апрель куни "ТЕМUR-A" хусусий фирмаси томонидан «ДД-3629» рақамли газ балони ўрнатилиб, 3290 рақамли чипта билан 10.000 сўм қабул қилинган бўлса-да, бироқ "Аҳмедов А" хусусий фирмаси томонидан автомашинага газ балон ўрнатилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд эмас.

Бухоро вилояти ИИБ ЙҲХБ РИБ томонидан 2011 йил 18 ноябрда берилган ААС № 2645842 рақамли транспорт воситасини қайд этиш гувоҳномасида, "Дамас" русумли автомашина Р.га тегишли эканлиги қайд этилиб, автомашина 2012 йил 1 май куни техник кўрикдан ўтказилгани ҳамда "сиқилган газга қайта жиҳозлангани" тўғрисида белги қўйилиб, муҳр босилган.

Тергов органи Р.нинг автомашинасига ўрнатилган газ балони сертификати нусхасини бериш ҳақида вилоят ИИБ ЙҲХБга топшириқ хати юборган бўлса-да, унинг жавобини олиб, иш ҳужжатларига қўшиб қўймаган. Газ балони сертификати нусхаси терговга тақдим қилинмаган бўлса-да, мазкур ҳолатга ИИБ ЙҲХБ масъул ходимларини сўроқ қилиш орқали аниқлик киритилмаган.

Бундан ташқари Р.нинг автомашинасига ўрнатилган газ балони Корея давлатида ишлаб чиқарилган бўлиб, дастлабки тергов органи ушбу газ балонининг Ўзбекистонга олиб кирилиши ҳолатлари қонунийлиги ҳамда газ балони аслида қайси фирмага мансублигини текширмаган.

Жиноят иши бўйича ўтказилган 2013 йил 13 ноябрдаги экспертиза хулосасига кўра, тақдим этилган "мувофиқлик сертификати" ксеронусхасини тадқиқ қилишнинг имкони йўқлиги қайд этилган.

Шундай ҳолатда дастлабки тергов органи Р. томонидан тақдим этилган сертификат нусхаси 2010 йилда Кореяда ишлаб чиқарилган газ балонига тегишлилигига, сертификатда газ балонини ўрнатган фирманинг тамғаси ва муҳри йўқ бўлса-да, уни қай тарзда расмий ҳужжат ҳисобланишига аниқлик киритмаган.

Дастлабки тергов органи моддий ва процессуал қонунчилик талабларига риоя этмасдан, қайд этилган ҳолатлар бўйича юзага келган қарама-қаршиликларни бартараф этмай туриб, ишга бир томонлама ёндошиб, Р.нинг мақсади нимага қаратилганини, расмий ҳужжатнинг қалбакилиги нимадан иборат эканлигини текширмасдан, уни расмий ҳужжатни қалбакилаштириб, мазкур ҳужжатни қалбаки эканлигини била туриб, ундан фойдаланиб келганликда айблаш ҳақида барвақт хулосага келган.

Ўз навбатида, суд ҳам юқорида кўрсатилган хато ва камчиликларга эътибор қаратмаган.

Жиноят иши бўйича дастлабки тергов даврида йўл қўйилган хато ва камчиликларни суд мажлисида бартараф этишнинг имконияти бўлмаганлиги сабабли, Олий суд жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатининг 2015 йил 8 январдаги ажрими билан Р.га нисбатан чиқарилган суд қарорлари бекор қилиниб, жиноят иши қўшимча тергов юритиш учун қайтарилди.

Назорат иши № 5-32-15